

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1SŽa/2/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013200591
Dátum vydania rozhodnutia:	18.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013200591.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: T., nar. XX.XX.XXXX, štátneho príslušníka Kamerunskej republiky (ďalej len „Kamerun“), naposledy bytom: X., štvrť L., časť L., aktuálne s miestom pobytu Pobytový tábor Rohovce, zastúpeného Mgr. Jarmilou Várgovou, advokátkou so sídlom pracoviska Brečtanová 21, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-51-44/PO-Ž-2012 z 28.02.2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9Saz/20/2013-39 zo 04. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9Saz/20/2013-39 zo 04. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I. PREDMET KONANIA

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-51-44/PO-Ž-2012 z 28. februára 2013, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že podaný návrh prejednal a rozhodol podľa ust. § 250q Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (OSP) ako miestne a vecne príslušný súd (§ 246a ods. 2 OSP, § 21 ods. 3 zákona o azyle, § 14 zákona č. 371/2004 Z. z. v platnom znení) na pojednávaní v neprítomnosti zástupkyne navrhovateľa, pretože i napriek riadne doručenému predvolaniu sa na pojednávanie

nedostavila (§ 250g ods. 2 OSP) a dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Krajský súd uviedol, že doplnil dokazovanie vyhľadáním internetovej stránky organizácie Global Conscience Initiative (www.gci-cameroon.org) z obsahu ktorej zistil, že: 1/ pán Ntebo Ebenezer Awungafac je od apríla 2010 výkonným riaditeľom tejto organizácie (teda nie administratívnym asistentom); 2/ na dokumente predloženom navrhovateľom je ako internetová adresa uvedené www.gcicameroon.org, keď správna adresa je www.gci-cameroon.org (pripojenie k adrese www.gcicameroon.org nie je možné); 3/ logo organizácie Global Conscience Initiative uvedené na jej oficiálnej stránke www.gci-cameroon.org je iné, ako logo, obsiahnuté na odtlačku pečiatky, ktorá sa nachádza na vyhlásení pána Ntebo Ebenezer Awungafac, 4/ údaje o P.O.Box-e a kontaktného telefónu sú iné ako tie, ktoré sú uvedené na potvrdení z 24. apríla 2012.

Pred samotným prejednaním a rozhodnutím veci sa podrobne oboznámil s obsahom prvostupňového správneho spisu ČAS: MU-51/PO-Ž-2012. Z jeho obsahu zistil, že navrhovateľ na polícii 30. januára 2012 uviedol, že vyrastal v detskom domove, pretože jeho matka pri pôrode zomrela. Jeho otec bol členom SCNC (Southern Cameroons National Council) a nakoľko nechcel ohroziť život navrhovateľa, nežil s ním. V januári 2010 vycestoval na Ukrajinu za účelom štúdia. Pretože od novembra 2011 už navrhovateľ nedostával od otca finančné prostriedky na štúdium, Ukrajinu opustil a vycestoval na Slovensko za použitia falošného belgického povolenia na pobyt. 30. januára 2012 požiadal o azyl z dôvodu, že pre jeho politické názory mu v Kamerune hrozí smrť. V priebehu vstupného pohovoru (14. februára 2012) uviedol, že v Kamerune študoval na ekonomickej fakulte univerzity v Yaoundé, pričom ho otec niekedy poveroval odovzdaním odkazov pre ľudí, ktorí sympatizovali s hnutím SCNC. Raz, keď bol v nemocnici, mu jeho izbu na internáte niekto zničil. Uviedol, že nikdy nebol súdený a že nikdy nebol členom žiadnej politickej strany či hnutia. K dôvodom svojej žiadosti uviedol, že z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na štúdium (na Ukrajine) sa rozhodol na Slovensku požiadať o azyl. Tiež uviedol, že k zničeniu jeho internátnej izby neznámymi ľuďmi došlo asi dva - tri mesiace predtým ako z Kamerunu vycestoval za účelom štúdia na Ukrajinu (teda koncom roka 2009). Dodal, že neznámi ľudia okrem zničenia izby „zobrali“ jeho spolubývajúceho a jeho kamaráta, ktorý tam nocoval. Po zničení jeho izby odišiel bývať na iný internát. Domnieval sa, že k zničeniu jeho izby došlo v dôsledku toho, že občas doručoval ľuďom odkazy od svojho otca. Inak sa mu nič nestalo, nemal žiadne problémy. Tiež dodal, že iba počas pobytu u svojho otca (v priebehu prázdnin) sa občas zúčastňoval demonštrácií. 27. apríla 2012 odporca vydal vo veci negatívne rozhodnutie, voči ktorému podal navrhovateľ prostredníctvom svojej zástupkyne opravný prostriedok. Podaním z 27. augusta 2012 doplnil navrhovateľ dokazovanie s cieľom preukázania navrhovateľovej politickej angažovanosti. Krajskému súdu predložila scan vyhlásenia pána M., administratívneho asistenta organizácie Global Conscience Initiative (In the matter of affidavit of Global Conscience Initiative, z 24. apríla 2012) spolu s pracovným prekladom do jazyka slovenského. Podľa predloženého dokumentu pán M. pozná navrhovateľa ako kamerunského univerzitného študenta na Univerzite Yaonde II, ktorý asistoval otcovi pánovi F. (členovi SCNC) pri distribuovaní záznamov SCNC a obhajoval nezávislý štát predošlého územia spravovaného OSN - Južný Kamerun, dnes Severozápadné a Juhozápadné regióny Kamerunu. Ďalej je v listine uvedené, že navrhovateľ je registrovaným členom Global Conscience Initiative členovia a sympatizanti SCNC sú kamerunskou vládou prenasledovaní, sú považovaní za separatistov a vlastizradcov a sú väznení a mučení. Kamerunská vláda údajne používa domnienku viny za spoločovanie a prenasleduje príbuzných SCNC cielených aktivistov. Pán M. má vedomosť o tom, že navrhovateľa sa pokúsili v krajine pôvodu zatknúť, avšak sa mu podarilo odísť z krajiny inkognito. V ďalšom sa uvádza, že v októbri 2011 bol vydaný úradný zatykač na zatknutie aktivistov zahŕňajúci navrhovateľa. M. je presvedčený o tom, že ak bude navrhovateľ videný v krajine jeho pôvodu, bude zatknutý a vzatý do väzby, kde bude mučený a držaný dlhšiu dobu ako je bežné, následne bude súdený bez záruky nestrannosti. V závere dokumentu sú vymenovaní aktivisti SCNC, ktorí prišli vo väzení o život.

Po zrušení prvého rozhodnutia odporcu, vydaného 27. apríla 2012 navrhovateľ v konaní pred odporcom doručil odporcovi dva dokumenty: - zatykač vydaný na navrhovateľa (vydaný 04. októbra 2011 na základe odsúdenia navrhovateľa z 21. septembra 2011 za spoluvinu na nezákonnom zhromaždení SCNC); - zatykač vydaný 04. októbra 2011 na otca navrhovateľa na základe jeho odsúdenia z 21. septembra 2011. Dňa 09. januára 2013 bol s navrhovateľom uskutočnený dopĺňujúci pohovor v

priebehu ktorého uviedol, že autora vyhlásenia pána M., pracovníka organizácie Global Conscience Initiative nepozná. Tiež uviedol, že M. mu povedal, že o jeho registráciu v Global Conscience Initiative požiadal jeho otec. Tiež mu povedal, že na neho (navrhovateľa) a jeho otca bol vydaný zatykač. Kamerun opustil na svoj platný cestovný doklad, pri odlete z Kamerunu na Ukrajinu nemal žiadne problémy.

Následne odporca vyhľadal a do spisu založil informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, obsahovo zamerané na navrhovateľom prezentované tvrdenia, resp. na ním predložené dôkazy. Tieto informácie konkretizoval na odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov krajský súd uviedol, že táto námietka nie je dôvodná. Napadnuté rozhodnutie obsahuje všetky náležitosti riadneho rozhodnutia správneho orgánu. Odporca v ňom opísal zistený stav vecí, tak výrok, ako aj odôvodnenie rozhodnutia je formulované logicky a zrozumiteľne a je z neho nepochybným dôvod, resp. dôvody, prečo odporca navrhovateľovi neposkytol azyl, resp. doplnkovú ochranu. Odporca v odôvodnení rozhodnutia uviedol svoju správnu úvahu, na základe ktorej dospel k právnym záverom, formulovaným vo výroku rozhodnutia. Navrhovateľ namietal nezrozumiteľnosť najmä v tom, že odporca na jednej strane konštatoval nedôveryhodnosť navrhovateľa, avšak na druhej strane sám vykonal dokazovanie informáciami o krajine pôvodu navrhovateľa. Podľa názoru krajského súdu opísaným spôsobom odporca postupoval v konaní v súlade tak so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ako aj so zákonom o azyle, keď zisťoval aj opísaným spôsobom stav vecí, ktorý následne konfrontoval aj s výpoveďami samotného navrhovateľa.

K námietke, že zistenie skutkového stavu z ktorého vychádzalo napadnuté rozhodnutie je v rozpore s obsahom spisu krajský súd uviedol, že ani táto námietka nie je dôvodná. Odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia, ako to bolo vyššie uvedené, opísal zistený stav vecí. Súd po podrobnom oboznámení sa s obsahom spisu nezistil žiaden rozpor medzi ním a odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ odporca vec posúdil rozdielne od názoru navrhovateľa, takúto skutočnosť nie je možné vyhodnotiť ako rozpor s obsahom administratívneho spisu.

Námietku nesprávneho právneho posúdenia veci krajský súd vyhodnotil v jej podstate ako nedôvodnú. Odporca vyvodil nedôveryhodnosť navrhovateľa viacerými skutočnosťami. Okrem iného poukázal v tejto súvislosti aj na nehodnovnosť navrhovateľom predloženého potvrdenia Global Conscience Initiative z 24. apríla 2012, ako aj na zatykačov na neho a jeho otca. Je potrebné poznamenať, že tieto dokumenty navrhovateľ predložil na preukázanie dôvodnosti jeho žiadosti o azyl, a preto ich vyhodnotenie je pre posúdenie veci podstatnou skutočnosťou. Vo vzťahu k potvrdeniu Global Conscience Initiative z 24. apríla 2012: odporca podľa krajského súdu správne poukázal na skutočnosť, že na tomto dokumente sú uvedené informácie, ktoré sú rozdielne od objektívne zistených skutočností, ktoré aj krajský súd zistil v rámci doplnenia dokazovania (kontaktné údaje, internetová adresa, funkcia - postavenie autora potvrdenia). Naviac krajský súd poukázal aj na zjavnú rozdielnosť v logu tejto organizácie s logom, ktoré je na odtlačku pečiatky, nachádzajúcej sa na potvrdení. Ak teda navrhovateľ na podporu svojich tvrdení predložil odporcovi dokument, ktorého pravosť je závažným spôsobom spochybnená, takúto situáciu odporca správne vyhodnotil ako nedôveryhodnosť samotného navrhovateľa. V tejto súvislosti krajský súd upriamil pozornosť aj na samotné výpovede navrhovateľa, uskutočnené počas konania pred odporcom. Vo vstupnom pohovore navrhovateľ prehlásil, že nebol členom žiadnej politickej strany či hnutia. I keď Global Conscience Initiative zjavne nie je politickou organizáciou, predsa len sa ako logické súdu javí, že by sa navrhovateľ, ak by bol jej členom, o takomto členstve zmienil. Závažnejším je však tvrdenia navrhovateľa, prezentované v priebehu doplňujúceho pohovoru (09. januára 2013). Tento pohovor sa uskutočnil po založení predmetného potvrdenia (iba vo forme mailu) do spisu odporcu. Navrhovateľ v ňom uviedol, že autora potvrdenia z 24. apríla 2012 (M.) nepozná - následne však uviedol, že s ním hovoril a že mu povedal, že o jeho (navrhovateľovu) registráciu v Global Conscience Initiative požiadal jeho otec. Ak teda nikdy s autorom potvrdenia neprišiel do styku a ani ho nepozná či nepoznal, jeho výpoveď v tejto časti nie je možné vyhodnotiť inak ako tak, že je účelová. To v danom kontexte potvrdzuje nehodnovnosť navrhovateľa.

Vo vzťahu k predloženým zatykačom: Aj tieto boli navrhovateľ predložil na podporu svojej žiadosti o azyl. Ako to vyplýva z obsahu informácií, vyhľadaných odporcom, zatykač sa v Kamerune osobám, ktorých sa týka, iba ukáže - nebude im doručovaný a je k dispozícii iba policajným orgánom. Ak teda navrhovateľ odporcovi predložil ako originál svoj zatykač a zatykač na jeho otca, vzbudzuje táto skutočnosť dôvod pre vyslovenie ich nehodnovernosti. Navyše za situácie, keď navrhovateľ (ako to sám uviedol), nikdy nebol trestne stíhaný, nebol členom SCNC, iba občas a aj to iba počas prázdnin sa zúčastňoval akcií organizovaných SCNC. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ sa teoreticky mohol zúčastniť takéhoto zhromaždenia naposledy v lete roku 2009 (posledné prázdniny pred jeho odchodom z Kamerunu). Ak by bol identifikovaný ako osoba obvinená z trestných činov, ktoré sú uvádzané v „jeho“ zatykači, stalo by sa tak nepochybne v roku 2009. Avšak v tomto roku navrhovateľ nebol z ničoho obvinený, bez problémov mu bolo umožnené vycestovať v januári 2010 z domovskej krajiny na Ukrajinu. Podobne ani zmienka navrhovateľa o zničení jeho internátnej izby (počas jeho pobytu v nemocnici koncom roka 2009) neznámymi osobami nesvedčí o tom, žeby bolo voči nemu vedené akékoľvek stíhanie. Nakoľko mali byť v tej súvislosti odvedení jeho známi (spolubývajúci študent a jeho kamarát), táto skutočnosť (ak k nej došlo) svedčí skôr o tom, že táto akcia bola namierená voči kamarátom navrhovateľa. Ak by bola namierená voči navrhovateľovi, celkom určite by mala priame následky práve voči navrhovateľovi, čo sa však nestalo. Vo vzťahu k nedôveryhodnosti predloženého zatykača svedčí aj skutočnosť, že podľa jeho textu mal byť navrhovateľ odsúdený v roku 2011. S poukazom na obsah navrhovateľovej výpovede zjavne za skutok, ku ktorému mohlo dôjsť výlučne v roku 2009 (navrhovateľ sa navyše od januára 2010 sa v Kamerune nenachádzal). Teda aj z tohto pohľadu sa javia navrhovateľom predložené dôkazy ako nehodnoverné, čo v konečnom dôsledku spôsobuje nedôveryhodnosť samotného navrhovateľa.

Ak teda odporca vyhodnotil osobu navrhovateľa ako nedôveryhodnú aj z týchto dôvodov, ktorá skutočnosť spôsobuje v konečnom dôsledku nepreukázanie dôvodov relevantných pre udelenie azylu, jeho rozhodnutie je dôvodné a je v súlade so zákonom.

Nad rámec uvedeného krajský súd poznamenal, že navrhovateľ bez akýchkoľvek problémov vycestoval z Kamerunu na Ukrajinu za účelom štúdia, ktoré aj po absolvovaní jazykovej prípravy začal a nedokončil ho z dôvodu nedostatku financií. Ak by teda z akéhokoľvek dôvodu pociťoval potrebu ochrany svojej osoby tým, že vycestoval na Ukrajinu si zabezpečil ochranu.

Pretože súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporcu dospel k názoru, že námietky vznesené voči rozhodnutiu nie sú dôvodné, toto rozhodnutie odporcu potvrdil.

II

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie navrhovateľ. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K nesprávnym skutkovým zisteniam uviedol, že ako hlavný dôvod, pre ktorý žiadal o udelenie medzinárodnej ochrany boli obavy pred prenasledovaním z dôvodu jeho politických aktivít podporujúcich SCNC. Jedná sa o mladého štátneho občana Kamerunu, ktorého otec bol aktívnym členom hnutia anglofónov Južnej národnej kamerunskej rady (SCNC), pričom on sám sa podieľal na demonštráciách a iných aktivitách v prospech tohto hnutia. Otcovi nemá od roku 2011 žiadne informácie. Študoval na vysokej škole University de Yaonde (frankofónna škola), ktorú musel pre svoje aktivity a výstrahy prerušiť a odísť z mesta Yaonde. Svoj útek riešil prioritne vízami na Ukrajinu, kde študoval na vysokej škole, avšak potom, ako stratil kontakt so svojím otcom, ktorý ho v štúdiách podporoval, pričom vedel, že sa do krajiny svojho pôvodu nemôže vrátiť, požiadal na Slovensku o azyl. V zmysle právnych predpisov Kamerunu je členstvo v hnutí SCNC považované za protiprávne, členovia a prívrženci sú neoprávnene zatýkaní políciou a väznení, ich právo na zhromažďovanie a združovanie v

krajine je obmedzované, väzobné podmienky v Kamerune sú zlé (ako vyplýva zo správ založených v spise - Informácie o krajine pôvodu - Kamerunská republika, zaobchádzanie s členmi SCNC, väzobné podmienky, ako súčasť stanoviska právnej zástupkyne z 18. februára 2013), podmienky vo väzniciach sú kruté a život ohrozujúce, preplnené, lekárska starostlivosť a potraviny boli často neposkytované alebo nedostatočné. Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí stotožnil s názorom odporcu a považoval dôvody, pre ktoré navrhovateľ požiadal o azyl, za nerelevantné pre udelenia azylu, najmä s ohľadom na jeho nedôveryhodnosť. K otázke posudzovania nedôveryhodnosti poukázal na rozpory medzi tvrdeniami navrhovateľa ohľadom jeho politickej príslušnosti, osobnej známosti s M., pravosťou ním vydaného potvrdenia, ako aj pravosti do konania predloženého zatykača.

Odporca v rámci odôvodnenia nedôveryhodnosti navrhovateľa poukazoval aj na ďalšie tvrdenia, ktoré vyhodnotil ako nedôveryhodné; uviedol, že tieto v opravnom prostriedku popísal a poukázal na nesprávnosť hodnotenia týchto dôkazov. Výslovne bolo poukázané na rozporné závery odporcu a správ založených do spisu (str. 3 a 4 opravného prostriedku). Krajský súd sa hodnoteniami týchto záverov nijako nezaoberal. Napriek tomu, že navrhovateľ sám vypovedal o skutočnostiach, ktoré neboli výlučne v jeho prospech (napr. pricestovanie na falošné víza, nezúčastňovanie sa na protestoch priamo v meste Yaounde, riešenie jeho zlej situácie prioritne iným spôsobom, ako požiadanim o azyl, pokiaľ mu to umožňovali), bol vyhodnotený ako nedôveryhodný a jeho tvrdenia len za účelové, a to len na základe údajnej nepravosti predložených dokumentov (tieto neboli súdnoznalecký posudzované, je preto otázne, do akej miery je možné akceptovať závery o nepravosti týchto dokumentov). Tieto dôkazy mali iba preukázať/podporiť dôvodnosť obáv pred prenasledovaním, ktoré navrhovateľ deklaroval už v rámci svojho prvého pohovoru. V tejto súvislosti reflektuje aj na tvrdenie odporcu, podľa ktorého je Kamerun považovaný za jednu z najviac skorumpovaných krajín sveta, kde je výroba zaplatených dokumentov bežnou praxou, je preto otázne, prečo vyžadujú/akceptujú akékoľvek písomné dôkazy, keď pri tomto prístupe by mohol byť každý takto predložený dôkaz sfaľovaný. Takýto argument na vyhodnotenie dôkazu ako nepravého, je neprípustné.

Podľa názoru navrhovateľa, odporca a ani krajský súd nerešpektovali pri posudzovaní dôveryhodnosti/nedôveryhodnosti navrhovateľa rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (na ktoré odporca sám odkazuje), 1Sža/15/2008, podľa ktorého posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah správneho orgánu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu, ako aj informáciami, ktoré získal správny orgán za účelom preverenia dôvodov, ktoré uvádza žiadateľ. Odporca tvrdenia navrhovateľa nijako nekonfrontoval so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu; keby tak urobil, dospel by k záveru, že obavy navrhovateľa sú reálne. Navrhovateľ počas konania uviedol a presne popísal svoje obavy z prenasledovania a dôvod týchto obáv. Tieto sú v súlade so všeobecne dostupnými informáciami o krajine pôvodu. Opodstatnenosť obáv podčiarkuje aj skutočnosť, že jeho otec (ktorý bol členom SCNC), je nezvestný. Odporca, ani súd, túto skutočnosť nevzal do úvahy. Podľa Príručky UNHCR „Kritériá a postupy pri udeľovaní statusu utečenca“, úvahy o opodstatnenosti obáv nemusia nutne vychádzať z osobnej skúsenosti žiadateľa. To, čo sa napr. prihodilo jeho priateľom a príbuzným a iným príslušníkom tej istej rasovej, či sociálnej skupiny, môže svedčiť o tom, že jeho strach z toho, že - skôr, či neskôr - sa aj on sám stane obeťou prenasledovania, je opodstatnený. Zákony krajiny pôvodu a najmä spôsob, akým sú tieto zákony uplatňované predstavujú skutočnosť, ktoré sú relevantné pre vybavenie žiadosti. V spise založené správy poukazujú na stálu existenciu zatýkania a väznenia členov a sympatizantov SCNC v Kamerune, obmedzovanie slobody združovania a zhromažďovania a ich činnosť je zo strany vlády považovaná za nelegálnu. Navrhovateľ je ako syn aktívneho člena hnutia SCNC stále vystavený hrozbe prenasledovania zo strany neštátnych pôvodcov, ako aj zo strany štátu. V krajine pôvodu je spájaný s politickými názormi svojho otca. Riziká pre takéto osoby sú zrejmé zo správ založených v spise, pojednávajúcich tak o nebezpečenstvách pre túto kategóriu osôb, ako aj tých, ktoré pojednávajú o situácii vo väzniciach. Jeho otec je v súčasnosti nezvestný, je preto pravdepodobné, že sa stal terčom prenasledovania.

Navrhovateľ má preto za to, že súd dospel na základe dôkazov, ktoré vykonal, k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nedôvodné vyhodnotil všetky predložené dôkazy ako nedôveryhodné a z tohto

dôvodu nedôvodné vyhodnotil všetky tvrdenia navrhovateľa ako nedôveryhodné. Preto žiadne z tvrdení nezobral do úvahy pri hodnotení jeho nároku na azyl alebo doplnkovú ochranu.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci

Nedôveryhodnosť navrhovateľa je dôvodom, pre ktorý migračná úrad môže žiadosť o udelenie azylu zamietnuť. Odporca však žiadosť o azyl nezamietol, ale rozhodol o tom, že azyl neudelí, a súčasne neposkytne doplnkovú ochranu. Je zrejmé, že odporca žiadosť o azyl nezamietol a z dôvodu uplynutia zákonnej 60 dňovej lehoty ani zamietnuť nemohol. Musel preto skúmať žiadosť navrhovateľa ako takú, preskúmať všetky dôvody, ktoré uvádzal navrhovateľ a s ohľadom na tieto dôvody mal rozhodnúť o udelení/neudelení azylu, či poskytnutí/neposkytnutí doplnkovej ochrany. Dôvody neudelenia azylu a neposkytnutia doplnkovej ochrany sú jasne špecifikované v § 13 a v § 13c zákona o azyle. Odporca však svoje rozhodnutie neodôvodnil s odkazom na tieto ustanovenia zákona, ale s odkazom na nedôveryhodnosť navrhovateľa, pričom má za to, že keďže je nedôveryhodný, nespĺňa podmienky na udelenie azylu/poskytnutie doplnkovej ochrany. Vývodenie takéhoto záveru je v rozpore s platným právnym poriadkom. Ak aj odporca skonštatoval, že niektoré tvrdenia navrhovateľa nevezme do úvahy z dôvodu ich nedôveryhodnosti, mal sa riadne venovať ostatným navrhovateľom prezentovaným dôvodom a mal zvážiť, či tieto nie sú dôvodmi pre poskytnutie medzinárodnej ochrany, resp. či tu nie sú niektoré z dôvodov uvedených v § 13 a § 13c. Pokiaľ by prišiel k záveru o tom, že je tu daný niektorý z dôvodov uvedených v § 13 a § 13c, mal tento pomenovať a na jeho základe skonštatovať neudelenie azylu a neposkytnutie doplnkovej ochrany a toto rozhodnutie náležité odôvodniť. Odporca nemohol odôvodniť neudelenie azylu a neposkytnutie doplnkovej ochrany nedôveryhodnosťou navrhovateľa, zákon o azyle takýto dôvod (ako dôvod neposkytnutia medzinárodnej ochrany) nepozná. Navrhovateľ poukázal na to, že túto skutočnosť namietal pred prvostupňovým súdom, napriek tomu tento sa priklonil k záverom odporcu, pričom konštatoval, že táto skutočnosť spôsobuje v konečnom dôsledku nepreukázanie dôvodov relevantných pre udelenie azylu, jeho rozhodnutie je dôvodné a je v súlade so zákonom. S takýmto záverom navrhovateľ vyjadril nesúhlas.

Podľa navrhovateľa krajský súd vec nesprávne právne posúdil, pretože pri svojom rozhodovaní o návrhu navrhovateľa nepostupoval v súlade s platnými predpismi a pri svojom konaní sa dopustil pochybení uvedených vyššie.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na to, že v podanom opravnom prostriedku sa navrhovateľ odvoláva na to, že rozhodnutie bolo vydané na základe nedostatočného právneho a skutkového posúdenia veci. V podanom opravnom prostriedku opakuje dôvody uvádzané navrhovateľom. Podľa odporcu navrhovateľovi sa nepodarilo preukázať, že bude vystavený po návrate do Kamerunu perzekúcii zo strany štátnych orgánov, k čomu boli náležité vyhodnotené všetky dôkazy predložené zo strany navrhovateľa. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na to, že ak v prípade navrhovateľa išlo o nedôveryhodnú osobu, mala byť žiadosť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 12 ods. 2 písm. c/ a d/ zákona o azyle, takéto rozhodnutie môže byť vydané len do 60 dní od začatia konania od azyle. Navrhovateľovi sa nepodarilo prezentovať dôvody na poskytnutie medzinárodnej ochrany uceleným a presvedčivým spôsobom. Všetky skutočnosti uvádzané navrhovateľom boli komplexne a objektívne vyhodnotené, pričom v jeho prípade neboli preukázané dôvody na udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany.

Odporca uviedol, že nestotožňuje s tvrdením navrhovateľa, že by mohol byť v prípade návratu do Kamerunu prenasledovaný z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle a zastáva názor, že snaha menovaného realizovať si svoj súkromný a rodinný život prostredníctvom zákona o azyle je v rozpore so zámerom zákonodarcu, keďže sa v konaní nepreukázali opodstatnené obavy navrhovateľa z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, dôvodov zastavania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zo zákona o azyle. Rovnako neboli zistené

žiadne skutočnosti, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený vážnemu bezpráviu tak, ako to ustanovuje § 2 písm. f/ zákona o azyle. Všetky súvisiace informácie a podrobnosti týkajúce sa právnej veci navrhovateľa sú založené v spise ČAS: MU-51/PO-Ž-2012.

IV

Argumentácia rozhodnutia odporcu

V dôvodoch rozhodnutia, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 zákona o azyle navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a neposkytol mu doplnkovú ochranu a podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu uviedol, že navrhovateľ požiadal dňa 30. januára 2012 pred pracovníkmi Oddelenia hraničnej kontroly PZ Čierna nad Tisou o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany z politických dôvodov. O udelenie azylu až potom, ako pri hraničnej kontrole medzinárodného osobného vlaku OS 8861 pri vstupe na Slovensko z Ukrajiny 30. januára 2012 o 04:20 hod. predložil okrem svojho platného cestovného pasu aj povolenie na pobyt v Belgicku č. F.Z.Y.42731, ktoré vykazovalo znaky falšovania.

Za účelom zdôvodnenie jeho žiadosti správny orgán sním vykonal 14. februára 2012 v Záchytnom tábore Humenné vstupný pohovor, počas ktorého uviedol, že: krajine pôvodu po skončení strednej školy začal študovať na ekonomickej fakulte Univerzity v Yaounde, štúdium ale v 2. ročníku prerušil, lebo ho v škole považovali za zradcu pre politickú činnosť jeho otca;

- jeho otec F. bol dlhoročný člen hnutia Southern Cameroon National Council (ďalej len „SCNC“), myslí si, že jeho otec pracoval v tomto hnutí ako sekretár pre styk s verejnosťou;

- on sám nebol členom žiadnej politickej strany, ale na požiadanie otca roznášal rôzne odkazy osobám, ktoré sympatizovali s hnutím SCNC;

asi dva až tri mesiace pred odchodom z Kamerunu (z krajiny pôvodu odišiel v januári 2010) v čase, keď ležal v nemocnici, vtrhli neznáme osoby do jeho internátnej izby a vzali so sebou jeho spolubývajúceho aj s kamarátom, pričom sa ale domnieva, že tieto osoby hľadali jeho; dôvodom malo byť roznášanie rôznych odkazov od jeho otca;

- okrem tohto incidentu sa mu v krajine pôvodu už nič nestalo, ale vzhľadom k tomu, že mu ostatní študenti nadávali a ukazovali na neho prstom, rozhodol otec už aj vzhľadom na neustále nepokoje a demonštrácie v Kamerune, že odíde do zahraničia;

- z Kamerunu odišiel letecky v januári 2010 (podľa údajov v pase 15. januára 2010), pričom odišiel študovať na Ukrajinu, najprv sa učil 6 mesiacov ruský jazyk a potom začal študovať v meste Dnepropetrovsk architektúru;

- nakoľko od 09. októbra 2011 nebol v kontakte s otcom, nemal už peniaze na ďalšie štúdium;

- pretože cudzincom nie je povolené na Ukrajine pracovať a tiež tu bol zbitý, rozhodol sa odísť do inej európskej krajiny;

- na vycestovanie z Ukrajiny použil povolenie k pobytu v Belgicku, o ktorom vedel, že je falošné a vybavil mu ho neznámy muž arabského pôvodu ešte na Ukrajine;

- o azyl na Ukrajine nepožiadal s odôvodnením, že tam panuje rasizmus a v jeho krajine sú neustále demonštrácie a nepokoje.

Iné dôvody svojej žiadosti o udelenie azylu alebo doplnkovej ochrany na území SR už neuviedol. Pretože odporca vyhodnotil, že u žiadateľa neboli splnené podmienky na udelenie azylu ani na poskytnutie doplnkovej ochrany, vydal 27. apríla 2012 rozhodnutie, ktorým menovanému neudelil azyl, ani neposkytol doplnkovú ochranu. Voči rozhodnutiu podala právna zástupkyňa žiadateľa opravný prostriedok na Krajský súd (ďalej len „KS“) Bratislava, ktorý 27. augusta 2012 doplnila scenom vyhlásenia pána M., pracovníka Global Consience Initiative (ďalej len „GCI“), podľa ktorého pozná žiadateľa ako študenta, ktorý pomáhal otcovi pri distribuovaní záznamov SCNC. Taktiež má vedomosť o tom, že na žiadateľa bol vydaný zatykač. Na základe toho KS Bratislava 03. októbra 2012 rozsudkom č. 9Saz/46/2012 rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň zaviazal migračný úrad, aby so

žiadateľom vykonal doplňujúci pohovor, vyhodnotil predložené dôkazy vo vzťahu k bezpečnostnému riziku pri návrate a založil aktuálne informácie ku Kamerunu.

Okrem toho 07. januára 2013 navrhovateľ doplnil dôkazy o údajné originály zatykačov na žiadateľa a jeho otca. Oba sú dátumované 04. októbra 2011, pričom žiadateľ bol odsúdený v neprítomnosti na 10 rokov väzenia a pokutu 1.224.735 frankov a otec na 15 rokov a pokutu 3.400.000 frankov.

Na základe toho bol so žiadateľom vykonaný 09. januára 2013 doplňujúci pohovor, pri ktorom žiadateľ uviedol, že:

- počas pobytu na Slovensku požiadal svoju priateľku v Kamerune, aby zabezpečila dôkazy o tom, že je v Kamerune prenasledovaný;
- priateľka sa nakontaktovala na pána J. a tento poslal príslušný dokument na Slovensko e-mailom, tohto muža on osobne nepozná, nebol osobne pri zaregistrovaní v tejto organizácii;
- k predloženým zatykačom uviedol, že tieto mu poslal poštou na Slovensko v origináloch J.;
- opätovne uviedol, že s otcom bol naposledy v telefonickom kontakte 09. októbra 2011 a obáva sa, že je buď vo väzení alebo je mŕtvy;
- v januári 2010 keď odchádzal z Kamerunu tak pri odlete nemal žiadne problémy;
- pretože nemohol dokončiť štúdium v Kamerune pre údajné prenasledovanie, ani na Ukrajine pre nedostatok financií, rozhodol sa začať nový život na Slovensku.

Odporca uviedol, že k hodnoteniu dôvodov uvedených žiadateľom v priebehu konania o medzinárodnej ochrane najskôr z hľadiska splnenia podmienok na udelenie azylu. Pri tomto hodnotení vychádzal z vyjadrení žiadateľa, ako aj z už uvedených podkladov a materiálov, ktoré sú obsahom spisu.

Odporca uviedol, že všetky skutočnosti uvedené žiadateľom objektívne a komplexne vyhodnotil a dospel k záveru, že žiadateľ o udelenie azylu nespĺnil zákonom stanovené podmienky na udelenie azylu, a to z nedôveryhodnosti ním tvrdných dôvodov. V prípade žiadateľa sa vyskytlo veľa rozporov. Tieto rozpory nebolo možné považovať za nepatrné, či zanedbateľné. Nedôveryhodnosť tvrdení žiadateľa pre ich rozpornosť objektívne znemožňuje zistiť u žiadateľa nielen podmienky na udelenie azylu ale aj podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany. Ako zo spisu vyplynulo, je v prípade vyjadrení žiadateľa a predložených dôkazov viacero nezrovnalostí a rozporov, a to:

- podľa informácií z ODZS sa meno jeho otca nenachádza medzi poprednými členmi SCNC;
- žiadateľ v krajine pôvodu riadne študoval, vybavil si vlastný pas a legálne z krajiny odcestoval na štúdium do zahraničia;
- až keď sa mu minuli peniaze na štúdium, rozhodol sa odísť z Ukrajiny do inej európskej krajiny;
- na vstup na územie SR použil falošné belgické povolenie k pobytu;
- o azyl požiadal až potom, ako bolo zistené slovenskou hraničnou políciou, že na vstup na Slovenskou používa falošné povolenie;
- osobne prejavoval svoje politické názory len tým, že keď býval cez prázdniny u otca v meste Bamenda, lebo väčšinu času trávil na vysokoškolskom internáte v hlavnom meste, zúčastnil sa demonštrácii, ale počas štúdia v meste Yaounde sa demonštrácii nezúčastňoval;
- je aj sporné, či žiadateľ patril medzi stúpencov SCNC, lebo býval v hlavnom meste, pričom SCNC má hlavnú oporu v anglicky hovoriacich oblastiach v juhozápadnej časti. On sám chodil do frankofónnych škôl a tento jazyk ovláda dokonalejšie, ako anglický jazyk;
- v prípade prehlásenia M., toto vyznieva ako účelové na objednávku žiadateľa. Jednak toto vyhlásenie, dátumované 24. apríla 2012 je podpísané M., ktorý tu vystupuje ako administratívny asistent GCI, pričom podľa zistení Odborom dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce migračného úradu (ďalej len „ODZS“) je uvádzaný muž výkonným riaditeľom tejto organizácie od apríla 2010, ďalej sa kontaktné údaje na túto organizáciu sa odlišujú v čísle P.O.Boxu, telefónnom čísle a čiastočne aj internetovej adresy;
- k predloženým zatykačom odporca uviedol, že podľa údajov z ODZS sa originály zatykačov nedostanú do rúk osobám, ktoré sú predmetom šetrenia. Kamerunský trestný poriadok platný od 01. júla 2007 stanovuje, že dokument sa osobám len ukáže, ale nebude im doručený do rúk. Tieto doklady sú k dispozícii len v rámci policajných staníc. Vyhlásenia o pátraní sú zverejnené len vtedy, ak existuje

nebezpečenstvo pre miestne obyvateľstvo, teda ak unikne nebezpečný páchateľ alebo je hľadaný nejaký vrah; na základe informácií z ODZS bol vyhodnotený aj predložený zatykač na žiadateľa, pričom § 74 posudzuje trest a zodpovednosť, § 98 ukladané sankcie, § 231 skutkovú podstatu zhromažďovania a demonštrácii, kde je maximálny trest odňatia slobody 6 mesiacov, § 153 pohrdanie prezidentom a ďalšími predstaviteľmi, kde je maximálny trest dva roky, § 316 - ničenie, kde v druhom odseku je možné uložiť trest odňatia slobody na dva až desať rokov len ak sú zničené stavby, diela, inštalácie alebo lode; ďalej zatykač bol vydaný 04. októbra 2011 za prípad v roku 2011, pričom žiadateľ Kamerun opustil legálne v januári 2010, čím je tiež spochybnená existencia vydaného zatykača; ďalej podľa informácií z ODZS je Kamerun považovaný za jednu z najviac skorumpovaných krajín sveta. Kamerun sa v hodnotení korupcie nachádza na 144 mieste, pričom sa posudzovalo 176 krajín sveta (zdroj Transparency International, Index vnímania korupcie rok 2012). Výroba zaplatených dokumentov je bežnou praxou. Oficiálne dokumenty sú často sfalšované a pravé doklady možno získať podvodom.

Vzhľadom na to, že neboli splnené podmienky na udelenie azylu, odporca podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle má povinnosť posúdiť, či žiadateľ spĺňa podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany podľa § 13a alebo § 13b zákona o azyle.

Podľa odporcu, ani jedna z možností vážneho bezprávia podľa § 2 písm. f/ zákona o azyle sa u menovaného nepreukázala ani nepotvrdila. V Kamerune je možné uložiť trest smrti, ale posledný výkon trestu smrti bol vykonaný v roku 1988. Od tej doby na základe prezidentského dekrétu sa mení trest smrti na doživotie, teda Kamerun uplatňuje de facto moratórium od poslednej popravy v roku 1988. Obvinenie z ním uvádzaných trestných činov bolo spochybnené a taktiež mu nehrozí ani mučenie, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie. V krajine neprebíha žiaden vnútroštátny konflikt a menovanému teda nehrozí ohrozenie jeho života z dôvodu svojvoľného násillia.

Poskytnutie doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny podľa § 13b zákona o azyle sa vzťahuje iba na prípady, ak manželovi cudzinca, jeho deťom, prípadne rodičom maloletého cudzinca bola poskytnutá doplnková ochrana, čo ale nie je prípad menovaného.

Odporca uviedol, že za účelom posúdenia žiadosti menovaného boli využité informácie zo Správ MZV USA o Kamerune za roky 2010 až 2012. Podľa týchto správ v prípade SCNC sa nejedná o politickú stranu, ale ohnutie, ktoré bolo založené v roku 1995 ako nezávislé hnutie anglofónnej časti Kamerunu, ktorého cieľom je osamostatnenie anglicky hovoriacich provincií. Kamerunská vláda považuje SCNC za ilegálne, pretože hlása rozdelenie krajiny a úrady ju odmietajú zaregistrovať ako politickú stranu. Počet aktívnych členov SCNC sa pohybuje od 300 do 3000 osôb. Je ťažké zistiť, kto je aktívnym členom SCNC. Jednak sa nevedie centrálna registrácia a potom každá frakcia si vydáva vlastné členské preukazy. Vystavenie členského preukazu stojí údajne 500 kamerunských frankov a každoročne sa za poplatok 500 kamerunských frankov obnovuje. Bežný je ale aj obeh falošných preukazov a doporučení. Tiež pre každého je ľahké získať členskú kartu SCNC, pretože tieto sú bežne napr. aj na ulici dostupné opečiatkované a podpísané. Z viacerých zdrojov sú informácie o tom, že členské preukazy a dokumenty sa vedome kupujú na podporu plánovaných žiadostí o azyl. Pretože vláda v Kamerune SCNC považuje za ilegálne, stále ho odmietajú registrovať ako politickú organizáciu, polícia preventívne zatýka aktívnych stúpenecov SCNC hlavne, aby im zabránila účasti na rôznych ilegálnych akciách. Z verejne dostupných zdrojov sa ale nepotvrdilo, že by boli členovia alebo stúpenci SCNC odsúdení k dlhoročným trestom odňatia slobody. Taktiež neboli získané informácie o tom, že by neúspešní žiadatelia o azyl pri návrate boli nejakým spôsobom sankcionovaní. Žiadateľ opustil krajinu pôvodu legálne na svoj stále platný pas ako študent. Podľa informácií z ODZS v zahraničí študujú stovky až tisíce študentov hlavne v Nemecku, Francúzsku, Taliansku, Belgicku. Mnoho študuje aj v Ruskej federácii alebo na Ukrajine, pretože pre kamerunských študentov je ľahšie získať ukrajinské alebo ruské študentské vízum, ako vízum do krajiny Európskej únie.

V priebehu konania navrhovateľ predložil 18. februára 2013 stanovisko k žiadosti, v ktorom uviedol, že členovia SCNC sú v krajine pôvodu prenasledovaní. Žiadateľovi ako synovi aktívneho člena hnutia SCNC, reprezentujúce záujmy anglofónnej menšiny v Kamerune a vládou považovaného za nelegálne, hrozí v krajine pôvodu prenasledovanie. Žiadateľ je spájaný s politickými názormi otca. Na základe toho, keďže sú informácie o prenasledovaní členov a stúpencov SCNC má zato, aby mu bola poskytnutá medzinárodná ochrana vo forme azylu za prenasledovanie z politických dôvodov. Podľa odporcu politická aktivita otca žiadateľa sa nepotvrdila, doklady predložené žiadateľom boli vyhodnotené ako nedôveryhodné, čím bola spochybnená žiadosť žiadateľa.

Za účelom posúdenia žiadosti boli využité informácie z ODZS o krajine pôvodu vedené pod č. MU-ODZS-2012/000291-008 z 21. marca 2012, ODZS-2012/000291-002 zo 16. marca 2012 a MU-ODZS-2013/000132-002 z 08. februára 2013.

V

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 18. februára 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý
a/ má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
b/ je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a/ manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
b/ slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
c/ rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

- a/ manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b/ slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c/ rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi na území SR, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu tomuto vyčítal, že na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa navrhovateľa krajský súd nedôvodne vyhodnotil všetky predložené dôkazy ako nedôveryhodné a z tohto dôvodu nedôvodne vyhodnotil všetky tvrdenia navrhovateľa ako nedôveryhodné. Krajskému súdu tiež vyčítal, že žiadne z tvrdení nezobral do úvahy pri hodnotení jeho nároku na azyl alebo doplnkovú ochranu. Namietal tiež nesprávne právne posúdenie, pretože nedôveryhodnosť navrhovateľa, ku ktorej odporca dospel mala byť dôvodom, pre ktorý odporca úrad môže žiadosť o udelenie azylu zamietnuť. Odporca však žiadosť o azyl nezamietol, ale rozhodol o

tom, že azyl neudelí, a súčasne neposkytne doplnkovú ochranu.

Predmetné odvolacie námietky vyhodnotil Najvyšší súd SR ako nedôvodné.

Na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité zdôrazniť, že zmyslom medzinárodnej ochrany nie je poskytnúť ochranu pred akýmkoľvek negatívnym javom či problémami v krajine pôvodu žiadateľa o azyl. Inštitút azylu je aplikovateľný len v obmedzenom rozsahu, a to len na základe zákonom uznaných dôvodov, ktorými je chránená iba najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené (porovnaj rozsudky Najvyššieho správneho súdu ČR z 26. augusta 2004, čj. 5Azs 170/2004-72, alebo ze dne 14. septembra 2005, čj. 5Azs 125/2005-46).

Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR niekoľkokrát zdôraznila význam výpovede žiadateľa o azyl a ním poskytnuté informácie pre úplnosť podkladov v správnom konaní.

Najvyšší súd SR taktiež vyslovil, že často krát nie je v možnostiach žiadateľa o azyl preukázať svoje tvrdenia iným spôsobom ako vlastnou dôveryhodnou výpoveďou (porovnaj rozsudok NS SR, sp. zn. 1Sža/10/2013 z 09. apríla 2013). Pokiaľ však žiadateľ o azyl predloží dôkazy, ktorými preukazuje pravdivosť tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu, správny orgán im musí venovať náležitú pozornosť a tieto vyhodnotiť aj z pohľadu ich dôveryhodnosti.

Odporca takto postupoval, a pokiaľ porovnal skutočnosti navrhovateľom uvedené v žiadosti o azyl, tieto porovnal s informáciami, ktoré poskytol v priebehu ďalšieho konania po zrušení rozhodnutia krajským súdom a dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal ním tvrdené skutočnosti o členstve v SCNC a z toho plynúce obavy o svoju bezpečnosť, bolo potrebné s takýmto názorom odporcu súhlasiť.

Na tomto mieste považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že akokoľvek môže byť pre žiadateľa o azyl obtiažne a často aj celkom nemožné preukazovať ním tvrdené skutočnosti, nie je možné ustúpiť od požiadavky na presvedčivosť a konzistentnosť jeho výpovede. Tento aspekt je pritom potrebné hodnotiť s ohľadom na všetky prejavy žiadateľa o azyl v priebehu správneho konania. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že odporca takto postupoval.

Ako z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, navrhovateľ vo vstupnom pohovore prehlásil, že nebol členom žiadnej politickej strany či hnutia, ale na požiadanie otca roznášal rôzne odkazy osobám, ktoré sympatizovali s hnutím SCNC; v doplnujúcom pohovore tvrdil, že bol registrovaným členom hnutia SCNC a predložil zatykač vydaný na osobu navrhovateľa dňa 04. októbra 2011 na základe odsúdenia navrhovateľa z 21. septembra 2011 za spoluvinu na nezákonnom zhromaždení SCNC a zatykač vydaný 04. októbra 2011 na otca navrhovateľa na základe jeho odsúdenia z 21. septembra 2011).

Pokiaľ teda tieto tvrdenia a predložené dôkazy vyhodnotil odporca vo vzťahu k existujúcim faktom, a to, že zatykač mal byť na navrhovateľa vydaný za prípad z roku 2011, pričom je nepochybné, že navrhovateľ Kamerun opustil legálne v januári 2010, čím odporca dôvodne spochybnil reálnu existenciu takého zatykača a pokiaľ tento dôkaz vyhodnotil aj vo vzťahu k informáciám o krajine pôvodu, ktoré spochybňujú relevantnosť predložených dôkazov tým, že zo správ o krajine pôvodu vyplýva, (viď odpoveď odboru COI členského štátu EÚ na otázku týkajúcu overovania pravosti dokladov -str. 167 administratívneho spisu), že ľudia, ktorí sú predmetom šetrenia, nedostanú originál vyhlásenia ani kópiu o tom, že sú stíhaní, dokument sa takýmto osobám ukáže, ale nebude doručený do rúk, odporca učinil logický a podľa názoru odvolacieho súdu správny záver o tom, že navrhovateľ nepreukázal tvrdenia o reálnej hrozbe zatknutia v súvislosti s jeho aktivitami pre hnutie SCNC, a teda nepreukázal opodstatnenosť podanej žiadosti o azyl.

Najvyšší súd považoval argumentáciu krajského súdu ako aj odporcu k záverom svojich rozhodnutí za súladnú s citovanou judikatúrou a v postupe následných záverov krajského súdu nezistil navrhovateľom tvrdenú rozpornosť, pretože váhavé, vyhýbavé, či nepresné informácie, ktoré navrhovateľ v priebehu administratívneho konania o svojich politických aktivitách a z nich plynúcich obáv z prenasledovania,

menil a preukazoval dôkazmi, ktoré boli skôr na jeho ťarchu, museli viesť správny orgán k záverom, že sú účelové, nedôveryhodné a pre azyl nedostatočné.

Najvyšší súd nemohol uznať ani námietku nezrozumiteľnosti rozhodnutia odporcu, resp. nesprávneho právneho posúdenia, ktorú navrhovateľ videl v tom, že odporca na jednej strane konštatoval nedôveryhodnosť navrhovateľa, avšak na druhej strane sám vykonal dokazovanie informáciami o krajine pôvodu navrhovateľa a nezamietol jeho žiadosť pre nedôveryhodnosť.

Najvyšší súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že v danom prípade odporca postupoval v predmetnom konaní v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ako aj so zákonom o azyle. Ako vyplynulo z dôvodov rozhodnutia, odporca všetky skutočnosti uvedené navrhovateľom vrátane predložených dôkazov objektívne a komplexne vyhodnotil, pričom svoje závery oprel o podrobné informácie o krajine pôvodu, z ktorých čerpal. Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že správny orgán dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺnil podmienky na udelenie azylu, ani na poskytnutie doplnkovej ochrany. Primárnym dôvodom neudelenia azylu bolo teda nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu a nie nedôveryhodnosť navrhovateľa, tú síce odporca konštatuje, ale len sekundárne. Preto námietku nepreskúmateľnosti, resp. nesprávneho právneho posúdenia vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Bolo teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 až § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

K odvolacím námietkam navrhovateľa, ktorý krajskému súdu vyčítal nesprávne skutkové zistenia ku ktorým dospel na základe vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie, považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť nasledujúce: Z ustanovenia § 8 zákona o azyle vyplýva, že účelom priznania azylu je poskytnúť ochranu tomu, kto je prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd alebo cíti oprávnenú (odôvodnenú) obavu z prenasledovania z dôvodov v zákone vymedzených. Aby mohla byť poskytnutá ochrana formou azylu, musí byť preukázané, že je nositeľom určitého presvedčenia (politického, náboženského, a podobne), pre ktoré je v krajine, ktorej občianstvo má (v krajine jeho posledného trvalého bydliska), reálne prenasledovaný, alebo je prenasledovaný z dôvodov príslušnosti k jasne vymedzenej sociálnej skupine, resp. má dôvodnú obavu, že by k takému prenasledovaniu mohlo v jeho prípade dôjsť. Pri zisťovaní skutkového stavu je pritom treba vychádzať z toho, či žiadateľ o azyl v konaní uniesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné. Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že navrhovateľ v správnom konaní neunesol bremeno tvrdenia ani bremeno dôkazné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní administratívneho spisu odporcu ako aj spisu krajského súdu zistil, že odporca pri zisťovaní skutkového stavu veci postupoval dôsledne a starostlivo, obstaral dostatok informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, tvrdenia navrhovateľa s týmito informáciami porovnal a mohol tak vo veci urobiť autoritatívny záver. Najvyšší súd SR nezistil, že by odporca, resp. krajský súd k niektorým podkladom predloženým navrhovateľom neprihliadol. Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že situáciu v krajine jeho pôvodu dostatočne zistil a popísal s odkazom na zdroje z ktorých informácie čerpal. Za týchto okolností nie je možné tvrdiť, že by odporcom vykonané dokazovanie bolo nedostatočné a nebolo by možné na základe zisteného skutkového stavu veci rozhodnúť. Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu je zrejmé, akým spôsobom odporca konfrontoval údaje navrhovateľa s informáciami o krajine jeho pôvodu a na základe akých skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre udelenie azylu a poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle. Námietky navrhovateľa obsiahnuté v odvolaní proti rozsudku krajského súdu vyhodnotil ako nedôvodné.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne námietky a stotožňuje sa so záverom

krajského súdu, že rozhodnutie odporcu v oboch jeho výroč vecne správne. Námietky uvedené v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu sú totožné s námietkami uvedenými v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, odvolací súd preto v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie krajského súdu.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.